

ILG'OR TAJRIBALARNI O'RGANISH METODI

Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika institute

Boshlang'ich ta'lim fakulteti 2-G guruh talabalari

Adenbayeva Aziza

Bozorboyeva Mavluda

1-B guruh talabasi

Muratbekova Go'zzal

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishganidan keyingi ta'lim sohasidagi yangiliklar, turli xil kashfiyotlar va ilmiy tadqiqotlarning samarasi va ahamiyati haqida, ilg'or tajribalarni o'rganish metodlari hisoblangan kuzatish metodi, suhbat metodi, tarqatma materiallar haqida so'z yuritiladi.*

Kalit so'zlar: *Tajriba, metod, kuzatish, suhbat, tarqatma material, kashfiyot, ta'lim-tarbiya*

Abstract: *This article talks about the news in the field of education after the independence of the Republic of Uzbekistan, the effectiveness and importance of various discoveries and scientific research, the method of observation, the interview method, and handouts, which are considered methods of learning best practices. .*

Key words: *Experience, method, observation, conversation, handout, discovery, education*

Bizning jonajon O'zbekistonimiz mustaqillik yillarida iqtisodiy hamda ijtimoiy-madaniy rivojlanishning o'ziga xos yo'lga ega bo'ldi. Bu yo'ldagi chuqur o'zgarishlar barcha jabhalarga shiddat bilan kirib bormoqda desak mubolag'a bo'lmaydi. Birinchi Prezidentimiz Islom Abdug'aniyevich Karimov o'zining "Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch" asarida «Bu murakkab dunyoning azaliy va abadiy muammolari, shu bilan birga, har bir davrning dolzarb masalalariga har tomonlama asosli ilmiy javoblar topilgan taqdirdagina ma'naviyat olami yangi ma'no-mazmun bilan boyib boradi. Boshqacha aytganda, har bir ilmiy yangilik, yaratilgan kashfiyot - bu yangicha fikr va dunyoqarashga turtki beradi, ma'naviyatning shakllanishida o'ziga xos ta'sir o'tkazadi» deya ta'kidlab o'tadi. Darhaqiqat, ma'naviyat, dunyoqarash rivojlanishi uchun ilmiy yangilik va yaratilgan kashfiyotlar o'z ta'sirini o'tkazmay qo'ymaydi.

Ta'lim-tarbiya tizimini tubdan isloh qilish, barkamol avlodni shakllantirish, ertangi taqdirimizni belgilab beruvchi dolzarb masalalardan biriga aylandi. Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov Oliy Majlisning XIV sessiyasida «yangi darsliklarni, zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini o'z vaqtida ishlab chiqish va joriy etishni ta'minlashni nazorat ostiga olish zarur»- ligini alohida ta'kidladilar. Shu o'rinda bizga milliy pedagogikamizning jadal sur'atlarda taraqqiy etishi, ta'lim-tarbiya jarayonining rivojlanishida o'zining boy

meroslarini qoldirgan qomusiy olimlardan al-Buxoriy, at-Termiziy, Abu Rayhon Beruniy, az-Zamaxshariy, Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Ogahiy, Abdulla Avloniy singari ulug' olim-u adiblarning betakror asarlaridan foydalanish imkoniyati yaratildi. Ular ta'limdagi milliy xususiyatlarga alohida e'tibor berishgan.

Pedagogikaning ko'pgina muammolarini hal etishda ta'lim-tarbiya sohasida orttirilgan tajribalami o'rganish muhim ahamiyat kasb etadi. Ilg'or o'qituvchilar tajribasi bilan bir qatorda, oddiy o'qituvchilarning faoliyatlari ham o'rganib boriladi. Chunki tajribalarni o'rganish jarayonida muammo, yutuq va kamchiliklar aniqlanadi. Pedagogik tajribalarni o'rganishda kuzatish, intervyu olish, anketalar tarqatish, o'quvchilarning yozma va ijodiy ishlari, pedagogik hujjatlarni o'rganish metodlaridan foydalaniladi. Kuzatish - o'rganish lozim bo'lgan pedagogik hodisani ma'lum maqsad nuqtayi nazaridan kelib chiqqan holda kuzatuvchi kuzatish bayonnomasini olib boradi. Kuzatish obyektiga oid bo'lgan aniq faktik material tayyorlanadi. Kuzatish belgilangan aniq reja asosida olib boriladi. Suhbat (fakt) dalillar to'plash yoki kuzatish davomida to'plangan materiallarga aniqlik kiritish maqsadida olib boriladi. Suhbat tadqiqotning mustaqil yoki yordamchi metodi sifatida qo'llaniladi. Anketalar tarqatish. Bu ommaviy ravishda material to'plash maqsadida anketalar tarqatish yo'li bilan amalga oshiriladi. Tadqiqot uchun muhim bo'lmagan materiallar o'quvchilarning yozma va bir qancha fanlar bo'yicha mustaqil ishlarni bajargan daftarlarini tekshirish, o'rganib chiqish yo'li bilan turlarga ajratilishi mumkin. Maktab hujjatlarini o'rganish — o'quvchilarning shaxsiy varaqalari, metodistning to'plagan ma'lumotlari, sinf jurnallari, kundaliklar, yig'ilish va majlislar bayonnomalari tadqiqoti uchun olib borilayotgan ta'lim-tarbiyaning ahvoli, darajasi haqida obyektiv axborot manbai hisoblanadi.

Xulosa o'rnida aytib o'tish joizki, pedagogika jamiyatning rivojlanish qonun-qoidalari tayangan holda taraqqiy etadi. Bugungi kunda esa ana shu jarayon avj pallasiga chiqdi. Inson ongi taraqqiy etmas ekan, ijtimoiy hayot jabhalarida hech bir o'zgarish sezilmaydi. Modomiki, zamon jadal sur'atlarda o'zgarayapdimi, demak, pedagogika ham shu o'zgarishlarga hamohang bo'lmog'i darkor.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. I.A.Karimov "Yuksak ma'naviyat- yengilmas kuch" Toshkent 2008
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti nutqi. // Xalq so'zi gazetasi, 2017.16 yanvar, №11
3. R.A.Mavlonova, B.Normurodova "Tarbiyaviy ishlar metodikasi" Toshkent 2007
4. N.Egamberdieva "Tarbiya texnologiyasi" Fan va texnologiyalar 2016-yil

5. R.A.Mavlonova, D.Abdurahimova. Pedagogik mahorat. O'quv qo'llanma Toshkent Fan va texnologiya 2012-yil
6. S.Nishonova, M.Imomova, R.Xasanov. Pedagogika tarixi. Darslik Toshkent O'qituvchi 1996-yil
7. M.Ochilov. Muallim qalb me'mori. O'quv qo'llanma Toshkent O'qituvchi 2004-yil
8. N.Egamberdieva, Ijtimoiy pedagogika. Darslik. Alisher Navoiy nomidagi O'zMKN.Toshkent 2009-yil.
9. Rahima Mavlonova, Nargiz Rahmonqulova "Boshlang'ich ta'limda Pedagogika, Innovatsiya, Integratsiya" O'quv qo'llanma Toshkent 2013